

KOMUNITNÉ NOVINY O BARDEJOVČANOCH A ICH MESTE

AHOJ BARDEJOVÍZIE

Mesačník do domácnosti a firiem | Náklad: 10 000 ks | Č. 7/2017 | 2. ročník | 31. 8. 2017 | www.ahojbardejov.sk

FOTO: CHELLO PHOTO

NAJVÄČŠIE PODUJATIE V BARDEJOVE

Od štvrtka 24. augusta do nedele 27. augusta 2017 ožili uličky starobylého, najkrajšieho historického mesta na Slovensku, netradičným ruchom obchodníkov, remeselníkov a návštevníkov. V meste plnom pamiatok UNESCO sa opäť konal ďalší ročník historického i novodobého Bardejovského jarmoku.

03

ÚVODNÍK

Ako prispieva svet k rozvoju Bardejova

Často sa opakujúcou témou pri úvahách o rozvoji Bardejova je problém nedostatku práce v meste a odliv produktívnych vzdelaných ľudí mimo Bardejova. Podme sa na túto tému pozrieť možno trochu inak. Začnime číslami.

V rokoch 2011 až 2015 sa podľa Štatistického úradu SR vysťahovalo iba z Bardejova 2222 obyvateľov, čo predstavuje 2 väčšie dediny v bardejovskom okrese.

Len Zborov a Raslavice v bardejovskom okrese majú viac obyvateľov ako vysťahovaných Bardejovčanov počas týchto rokov.

02

ŽIVOT V MESTE

Keď občania berú veci do vlastných rúk

Podľa úvodníka týchto novín takmer 80% Bardejovčanov odchádza za prácou do iných miest a iných krajín!

Znie to neuveriteľne a alarmujúco. Všetkých, ktorým záleží na zdravej spoločnosti, by nemala táto situácia nechať ľahostajných a podnietiť ich k premýšľaniu a napokon k aktivitám smerujúcim k pozitívnej zmene tohto negatívneho stavu v meste.

Môj názor na riešenie tohto spoločenského závažného problému je nasledovný.

08-09

BASKETBAL

Bardejovčanky budú hrať prvú ligu

Vekom a skúsenosťami sú najmladšie, no odhodlaním sú na úrovni mnohých skúsenejších tímov.

Pre mnohé hráčky to bude rozlúčka s bardejovským basketbalom minimálne na 4-5 sezón, ak nie úplne.

12

TÉMA ČÍSLA

SVET BARDEJOVU

AKO PRISPIEVA SVET K ROZVOJU BARDEJOVA

Pokračovanie z úvodnej strany

Dá sa predpokladať, že išlo predovšetkým o ľudí v produktívnom veku, ktorí nenašli uplatnenie v Bardejove, ale boli schopní sa uplatniť a realizovať inde. Môžeme tiež tušiť, že išlo predovšetkým o vzdelaných mladších ľudí. Predstavuje to 14% ekonomicky aktívneho obyvateľstva Bardejova v roku 2011.

Podotýkam, toto číslo nezahrňuje Bardejovčanov odchádzajúcich za prácou s trvalým bydliskom v Bardejove.

Podľa Štatistického lexikónu obcí Slovenskej republiky bolo v roku 2011 v Bardejove 16 280 ekonomicky aktívnych obyvateľov z toho 12 924 boli odchádzajúci za prácou. Toto číslo je neuveriteľné! Takmer 80 percent Bardejovčanov v roku 2011 odchádza za prácou. Inými slovami, iba 3356 obyvateľov Bardejova pracovalo v roku 2011 v Bardejove. Z tohto počtu nezanedbateľná časť pracuje v štátnej a miestnej správe.

V tom istom období na začiatku roku 2011 štatistický úrad evidoval v Bardejove 2559 živnostníkov, zatiaľ čo v roku 2015 to bolo už len 1907 Bardejovčanov so živnostníckym listom. Počet malých súkromných podnikateľov sa znížil o 652. V priebehu 5 rokov to znamenalo zníženie o 25%.

Čo nám tieto čísla hovoria?

Bardejovčanov neživí práca v Bardejove, živí nás v prevažnej väčšine práca vo svete alebo inde na Slovensku. A trend sa zhoršuje. Ak pracujete v Bardejove, ste jeden z desiatich percent Bardejovčanov s týmto privilegiom. Na desiatich Bardejovčanov pripadá 1 pracujúci v Bardejove.

Reči o vytváraní pracovných miest v Bardejove ostávajú len rečami. Hneď priemyselný park je dobrý zatiaľ len na prehliadky a návštevy zahraničných investorov a vytváranie ilúzie, že sa niečo v tomto smere spravilo. V skutočnosti je aktívne vytváranie pracovných miest v Bardejove oblasť s veľkým potenciálom na zlepšenie.

Vzdelaní, šikovní ľudia zväčša odchádzajú. (Čo neznamená, že ostávajú len nešikovní). Určite každý z vás pozná niekoho vo vašej rodine, kto pracuje v zahraničí alebo mimo Bardejova.

Odchod mladých Bardejovčanov však nie je nevyhnutne zlá vec pre Bardejov. Vrátime sa k tomu o čosi ďalej.

FOTO: RED

I Milo Olejár

Napriek tomu, mesto sa buduje a rozvíja. Ako je to možné?

1. Eurofondy a štátne investície. Bardejov je údajne najúspešnejším mestom na Slovensku v získavaní eurofondov v prepočte na jedného obyvateľa. Je to ocenením nášho úspechu našej samosprávy, nevytvára to však predpoklady pre udržateľný rozvoj nášho mesta v budúcnosti, pretože program podpory EÚ raz skončí a nebude to trvať dlho. Zrekonštruované ulice, hradby a iné kapitálové výdavky vytvárajú len dočasné pracovné miesta, aj to občas pre mimo-bardejovské firmy.

Program eurofondov nie je nič iné ako prerozdelenie daní podobajúce sa princípom socializmu. Hodnoty vytvorené na jednom mieste sa prerozdeľujú na inom, čo prirodzene vytvára individuálne "príležitosti" pri prerozdeľovaní peňazí a oslabuje to princíp trhového hospodárstva. Na to, aby sme si mohli opravovať ulice a hradby v Bardejove, musel niekto prispieť, nevyrobili sme si to.

Môžeme si povedať, že sme našťastie na správnej strane prerozdeľovania. Je tomu skutočne tak? Ak táto podpora skončí, budeme si musieť poradiť s rozvojom nášho mesta sami. Sme na to pripravení? Úspešné čerpanie eurofondov zakrýva skutočný problém v meste, neschopnosť tvorby lokálnych pracovných miest a sebestačnosť lokálnej ekonomiky. Spoluúčasť na financovaní projektov viedla k zadlžovaniu samosprávy. Budeme popri splácaní úverov schopní podporovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, keďže sme zvyknutí, že tieto financie prichádzajú z vonku vo forme podpory?

Dobré správy

2. Určitým udržiavateľom ekonomiky v meste sú okrem statočných bardejovských firiem aj Bardejovčania pracujúci v zahraničí alebo inde mimo Bardejova, ktorí v meste investujú, alebo zarobené peniaze v Bardejove minajú a tak čiastočne vytvárajú kolobeh peňazí v miestnej ekonomike. To napomáha aj miestnym firmám a ľuďom, ktorí za prácou ešte nevycestovali, alebo sa vrátili.

Je len škoda, že časť tých peňazí končí v supermarketoch a tak opäť putujú naspäť do sveta bez výraznejšieho vplyvu na podporu miestnej produkcie a lokálnej ekonomiky.

Vrátiť sa a žiť tam, odkiaľ pochádzam

3. Nie je pravda, že cesta sťahovania ide len von z Bardejova. V období, o ktorom rozprávame, sa do Bardejova prisťahovalo 1166 obyvateľov. Aj keď sa jedná stále o negatívnu bilanciu a napriek prirodzenému prírastku 249 obyvateľov v rokoch 2011-2015 (narodení mínus zomretí), v meste stále ubudlo 807 obyvateľov. "Imigranti" alebo vracajúci sa bývalý Bardejovčania čiastočne kompenzujú ľudí, ktorí sa rozhodli žiť a pracovať mimo Bardejova.

Z vlastných skúseností viem, že časť týchto Bardejovčanov pracovala dlhodobo v zahraničí a po rokoch získavania skúsenosti sa rozhodli vrátiť a žiť tam odkiaľ pochádzajú, kde využívajú svoje skúsenosti aj v prospech ostatných v Bardejove. Aj o týchto ľuďoch je toto vydanie novín, v ktorom sa pokúšame zistiť, čo ich prilákalo do Bardejova a prečo sa rozhodli tu pôsobiť alebo vrátiť sa. Práve aj prostredníctvom nich, svet pôsobí na rozvoj Bardejova.

Ak budeme poznať dôvody, prečo sa ľudia do Bardejova sťahujú, môžeme ich podporiť a vytvoriť tak predpoklady pre príchod ďalších Bardejovčanov, ktorí budú schopní svoje vo svete získané pracovné skúsenosti použiť v prospech ďalšieho rozvoja mesta.

A možno tak aj obrátiť súčasnú nevýhodu úbytku vzdelaných ľudí v budúcu výhodu nášho mesta. Čo je ich hodnota? Je to ich schopnosť presadiť sa vo svete. Je to ich návyk zarobiť si poctivou prácou a svojimi schopnosťami. Je to ich presvedčenie, že poctivým podnikaním a službami zákazníkom zájdú ďalej ako rýchlym zbohatnutím na úkor ostatných.

BARDEJOVSKÝ JARMOK ZAUJAL

Pokračovanie z úvodnej strany

Bardejovského jarmoku sa tento rok zúčastnilo viac ako 500 trhovníkov, ktorí ponúkali na ploche viac ako 4 800 m2 spotrebný tovar, občerstvenie, typické gurmánske špeciality jarmoku, ale aj množstvo zábavných atrakcií a lunaparkov.

Nechýbali ani predstavenia tradičných ľudovoumeleckých remesiel s ukážkami tvorby a výroby v atraktívnej „Uličke remesiel“ na Radničnom námestí. Slávnostné otvorenie Bardejovského jarmoku sa uskutočnilo 24. augusta 2017 v poludňajších hodinách na Radničnom námestí.

Vystriedali sa všetky žánre

Organizátori aj tento rok pripravili bohatý kultúrny program všetkých hudobných žánrov – vystúpenia folklórnych súborov, hudobných kapiel a domácich a zahraničných umeleckých telies. Jarmočný týždeň už v pondelok odštartoval vedeckou konferenciou s medzinárodnou účasťou venovanou problematike mestských pamiatkových centier.

V interiéri Poľsko – slovenského domu sa objavili najkrajšie výpestky ovocia a zeleniny domácich záhradkárov a pre tých, ktorí sa nebáli, bola k dispozícii nastražená pivnica tohto domu so strašidlami. Aj tento rok premával z Košíc do Bardejova a späť historický motorák „Bardejovská strela“.

Bohatý program bol pripravený aj na pódiu, kde vystúpili mnohí speváci a viaceré známe kapely. Na svoje si prišli jarmočníci aj pod stánkami s občerstvením a deti sa mohli vyblázniť na kolotočoch.

(red)

FOTO: CHELLO PHOTO

| Ulica Dlhý rad počas jarmoku

Hľadáme dopisovateľov

Baví ťa písať?

Chceš, aby si tvoj článok prečítalo čo najviac Bardejovčanov?

Sleduješ spoločenské dianie v meste?

**Ak si myslíš, že máš čo ponúknuť, neváhaj
a ozvi sa na mail noviny@ahojbardejov.sk**

KEĎ DO SVETA ODCHÁDZA TOVARIŠ

S Radom sa poznáme od základnej školy. Pamätám si aj jeho dedka, ktorý bol cukrár s dielňou v dome na námestí. Občas sme sa boli hrať u nich na dvore. V tom čase mi nenapadlo, že práve jeho dedko bude mať taký vplyv na môjho kamaráta.

Rado po vyučení za cukrára v Košiciach v roku 1995 dostal príležitosť ísť pracovať do zahraničia. Aj keď teraz nie je práca v zahraničí žiadna zvláštnosť, v roku 1995 to bola veľká vec. Zvlášť keď ste neovládali jazyk krajiny kde ste išli pracovať. Chcelo to odvahy a veľký kus odhodlania nevrátiť sa po prvom mesiaci. Trochu som mu vtedy závidel, ale aj obdivoval jeho odvahy.

O niekoľko rokov neskôr som sám nasledoval jeho cestu, aj keď v inej krajine a v inej profesii. Vtedy som šťastie pochopil, že naša odvahy možno súvisela skôr s mladíckou neskúsenosťou a odhodlanie nevrátiť sa po pár mesiacoch súviselo skôr s túžbou uspieť a nevrátiť sa s nálepkou "neúspešný".

Aj keď naše stretnutia v Bardejove boli po tie roky sporadické a náhodné, naša optika formovaná skúsenosťami v zahraničí nám vytvárala názory a postoje k sebe veľmi blízke. Naš pobyt v zahraničí nás paradoxne zbližil ešte viac.

Vedel, že chce byť cukrár

Keď som bol v Bardejove, nikdy som neopomenul sa ozvať vysmiatemu pánovi cukrárovi na jedno pivo. Väčšinou to vyšlo raz za dva roky.

Aký bol teda pracovný osud vo svete cukrára z Bardejova, ktorý už vo svojich 11 rokoch vedel, že chce byť cukrár? V roku 1995 ako 23 ročný začal v Hoteli Hilton - Mainz,

bez znalosti nemčiny. Jeho prvá úloha bola lúpať pomaranče. Začiatky boli ťažké. Čo sa doma a v škole naučil vo svete neplatilo. „Mal som šťastie“, hovorí.

„V Hiltoni som stretol majstra cukrára, ktorý pracoval po celom svete (Arabské emiráty, Kanada, USA) a bol ochotný ma učiť tajne medzinárodnej patisserie.

Mal som svojho tútora, ktorému sa páčilo, že sa chcem učiť aj po pracovnej dobe. S referenciami z Hiltonu sa mi otvorili dvere do sveta a s nadobudnutými skúsenosťami som pokračoval vo Švajčiarsku, už so zvládnutou nemčinou.“

Rado svoju kariéru vo svete ukončil, aby sa po 20 rokoch vrátil do Bardejova. Medzitým pracoval v Nemecku, Švajčiarsku, Luxembursku, Taliansku a Rakúsku.

Predtým, ako sa rozhodol vrátiť do Bardejova pracoval vo Viedni v cukrárenskej dielni, kde zodpovedal za výrobu dezertov pre preteká F1, letecké spoločnosti a podobne.

Vizitkou jeho práce je aj to, keď si príde k nemu iná cukrárka objednať tortu pre seba alebo pre svojich blízkych.

„Nabrať skúsenosti v zahraničí by som odporúčal každému ako povinnú jazdu, možno nie celých 20 rokov. Ja som to trochu prehnal“, hovorí Rado. Prirodzene, zaujímalo ma, prečo sa rozhodol vrátiť naspäť, prečo v zahraničí uspel a aké sú jeho dojmy z pôsobenia v Bardejove.

Dôvod pre návrat?

Vek ma dobehol. Človek starne, nemladne. Vrátil som sa k rodine. Narodili sa mi dcéry a chcel som byť pri tom ako rastú. Otec mi povedal, že to čo človek dokáže v zahraničí, to sa neráta. Čo dokážem doma, to sa počíta. Tak mu chcem ukázať... (odpoveď so smiechom)

Ako sa rodil úspech?

Mal som šťastie na ľudí. Na šťastie musíš čakať a byť pripravený. K úspechu v zahraničí pomáha mať aj priateľskú a otvorenú povahu. Ak by som sedel po práci na izbe, asi by mi to veľmi nepomohlo. A povahu "splachovací záchod". Že akú?

Život alebo niekto na teba škaredo naloží, a ty to vieš spláchnuť a ďalej sa tým nezaoberať.

Spokojnosť?

Keď sú spokojní zákazníci, som spokojný aj ja. Robím cukrárčinu, ale trochu z inej strany. Cukrárčinu s príbehom, z kvalitných surovín na profesionálnej úrovni. Mám to ako záľubu a zároveň je to aj moje zamestnanie.

Čo dalo zahraničie?

Hlavne disciplínu a profesionalitu. Každý by si to mal skúsiť v zahraničí. Ak si na seba prísny, veci vyzerajú ináč. Ak robíš tortu z povinnosti, je to na nej vidno. Nech každý robí čo vie a všetci budeme spokojní.

Na čo si bolo treba zvyknúť pri návrate do Bardejova?

Ak si chceš zvyknúť a byť úspešný, stačí si priniesť pracovné návyky a cenové nechať za hranicami. Jednoduchý vzorec.

FOTO: ARCHÍV

| Cukrárenská dielňa dýcha históriou

A VRACIA SA MAJSTER REMESLA

Umelecké dielo v podaní bardejovského cukrára

Rado spomína, že vizitkou jeho práce je aj to, keď iná cukrárka si príde objednať k nemu tortu pre seba alebo svojich blízkych.

Berie to ako ocenenie jeho práce. Priamu reklamu si nerobí. Na rozhovor pre noviny som ho musel presviedčať. Moja reklama je moja práca, hovorí. Pri niektorých debatách s ním mám pocit, že sedím s podnikateľským poradcom, keď počúvam jeho životnú a obchodnú filozofiu. Čo však na ňom vyniká je jeho praktickosť, láska k jeho povolaniu, dobrá

nálada a humor. Za každým, keď sa stretne, vnímam jeho pozitívnu energiu.

“Váhu si nemôžem dovoliť zhodiť, ako by som vyzeral ako štíhly cukrár. Kto by si kúpil tortu u chudého cukrára?

Ľudia by si mysleli, že mi nechutia vlastné torty. Je to súčasť mojej profesie”, vtipkuje Rado, ktorý v svojej príjmovej kancelárii hrdo vystavuje svoje profesijné certifikáty, ale aj historické dedkove dokumenty, svedectvo pokračovania remesla

v rodine. Ak ste na to pripravený, s tortou dostanete aj niečo extra. Dobrú náladu, ktorá sa na zákazníka z tvorcu torty vždy prenesie. Je to zdarma. Pán cukrár, ako ho oslovujem, keďže sa oslovujeme podľa profesie k úcte k našim remeslám, nepredáva len svoje výrobky.

Predáva vám kúsok sveta, pretransformovaného jeho skúsenosťami do torty. Prináša svet bližšie k nám. V Bardejove môžeme lahodiť na torte a zákusoch aké konzumujú zákazníci v Hiltone, celebrity na pretekoch F1 alebo cestujúci v prvej triede svetovej leteckej spoločnosti.

Tento príbeh nie je reklama na cukrárenskú výrobu. Je to príbeh človeka, ktorý sa vrátil zo sveta a obohatil naše mesto. V meste je takých ľudí viac a pribúdajú. Bardejov potrebuje takých remeselníkov a odborníkov. Ľudí, ktorí získali skúsenosti v zahraničí a uplatňujú ich v Bardejove.

Vycestovanie mladých ľudí za prácou do zahraničia nie je nevyhnutne zlá vec, ak sa po čase vracajú a prinášajú so sebou svetové pracovné návyky, skúsenosti a kus svetovej chuti, nezávisle na svojej profesii. Každý z nich prináša nielen svoje návyky, ale aj očakávania, ktoré si môžeme navzájom plniť.

(M. Olejár)

POHĽAD NA BARDEJOV SPOZA MÚRA

Ak vás prenikne pocit, že sa vám dáky projekt nedarí presadiť, spomeňte si, ako to robia v Bardejove. Tam, ak chcete kultúru a zmysluplný program, musíte zdvihnúť zadok od počítača a dačo podniknúť.

Vyrastá celá generácia neúplných rodín, deti, ktoré vychovávajú starí rodičia alebo ulica. Mnohí zamestnaní pracujú za minimálnu mzdu. Primátor rád stavia berlínske múry, takže keď sa teraz chcete prejsť popri rieke Tople, vôbec ju nevidíte, zato si viete živo predstaviť, ako vyzerajú rozdelené mestá.

Obchvat Bardejova. Povedzte si to nahlas

Obchvat Bardejova stál vyše tridsať miliónov eur. Povedzte si to nahlas: obchvat Bardejova. Tridsaťtisícového mestečka, pričom tretina obyvateľov žije a maká v cudzine. Ekonomickí migranti odišli aj s autami. A keď už obchvat, tak aj nová čerpacia stanica rovno pod oknami bytovky a vedľa materskej škôlky, navyše s bizarným stavebným povolením.

Úrady sú tradične skorumpované a verejné zdroje sa zneužívajú neuveriteľne barbarsky. Komunikácia samosprávy s obyvateľmi pripomína komunistické časy.

Vybírate v maličkom Bardejove 5 700 podpisov? Nedosiahnete nič, akurát na vás podajú žalobu a zastrašujú eštecháckymi praktikami, vrátane vyhrožok, útokov a prestrihaných nahrávok súkromných hovorov. Aj po masovom exode sa nezamestnanosť vyšplhala na šesťnásť percent.

Napriek tomu všetkému sa mestečko zmáha vďaka mnohým mladým ľuďom, ktorí sa tam rozhodli vrátiť, zostať a niečo dokázať. Po roku som videl veľké zmeny a posun vpred. Najviac to vidno v päťstoročnej Bašte, ktorá sa rozvíja na výnimočné kultúrne a komunitné centrum. Financie na prestavbu sa zhŕňajú crowdfundingom, prispel som.

Postupuje sa poschodie po poschodí, jedno z nich už po rekonštrukcii umožňuje celoročnú prevádzku. Okná zreparovali dobro-

voľníci. Pribudla drevená podlaha a stropné infra kúrenie. Všetky opravy robia členovia občianskeho združenia vo voľnom čase, po práci, cez víkendy, vlastnými rukami

Boja sa politickej mafie

Pribudla famózna kaviareň. Predpokladám, že o rok už bude hore pod strechou otvorená plánovaná galéria. Radil som tímu, aby šiel aj do komunálnej politiky, aby zúročil svoje skúsenosti a skúsil po štvrtstoročí(!) vymeniť primátora. Aby nasadzoval do mestského parlamentu občianskych kandidátov, čestných a spravodlivých poslancov. Dlho sme o tom diskutovali. Nehrnú sa do toho, boja sa politickej mafie. Ani sa im nečudujem. Vládné tam strach. Radšej si vytvárajú svoje paralelné svety.

Veľa sa hovorí o premene spustnutého fran-tiškánskeho kláštora, odkiaľ stalinisti vyhнали mníchov. Verím, že sa im raz zámer podarí. Neras sa mi ponosovali, že Bardejov je veľmi ďaleko. Podľa toho odkiaľ. Mne je čoraz bližší.

(M. Hvorecký)

BRATISLAVSKÝ BARDEJOVČAN INŠPIRUJE

Adam, rodený Bratislavčan s koreňmi v dedine Kurov v bardejovskom okrese, odkiaľ pochádzal jeho starý otec, sa prisťahoval do Bardejova v roku 2011. V Bardejove žije a pôsobí šesť rokov. Číti sa komfortne ako bratislavský Bardejovčan. Je presvedčený, že Bardejov je skvelé miesto na život.

Počas nášho nedávneho stretnutia moja prvá otázka smerovala k uplatneniu v jeho profesii v našom regióne, keďže Adam pôsobí v oblasti architektúry a priestorového plánovania na región.

„Naša profesia je špecifická, nie je naviazaná na región. Ak sa človek dokáže predat, môže pôsobiť nadregionálne. Architekti nie sú viazaní na určité miesto. Ak je človek zdravý a môže riadiť auto, tak nie je nevyhnutné byť tu. Je však rozdiel v zákazkách, ktoré môžem získať tu a inde. Rodinkárstvo je tu na neuveriteľne vysokej úrovni.

Ak človek nie je súčasťou chobotnice, tak nemá možnosť sa dostať k zaujímavejším zákazkám, ako sú rodinné domy, čo však neľutujem. Toto napokon i tak nelimituje človeka v iných mestách/štátoch,“ hovorí Dzamba. V rámci Adamovej profesie sme sa rozhovorili aj o územnom plánovaní mesta.

O územnom pláne

„Je dôležité previazať územný plán, strategický plán a priestorový plán mesta. Je potrebné naučiť ľudí, že územný plán je seriózny dokument. Ako môže mať jedno mesto 30+ zmien územného plánu za 10 rokov jeho existencie? Ak má mať územný plán nejakú hodnotu, tak sa musí dodržiavať.

Ak ho meníme a dopĺňame, tak nastáva chaos. Napríklad predošlé územné plány riešia pri rieke Topľa športové aktivity a teraz tam stojí takmer 30-40 rodinných domov. Ak postavíte v záplavovom území rodinné domy, budete mať vo dvore vodu.

Následná výstavba protipovodňového múru je už nekonceptné riešenie. Riešenie, ktoré nerieši problém, ale hľadá záplatu.

Dobrý územný plán tieto veci rieši. Dobré riešenia vznikajú, ak sa oslobodíme od myslenia s výhľadom na štyri roky.

Život totiž neprebíha v štvorročných volebných cykloch. Preto ani koncepcia nesmie byť robená na tak krátku etapu života, človeka o meste nehovoriac,“ pokračuje. Adam je tiež členom Cechu architektov Bardejova.

Ďalšia otázka smerovala práve k Cechu.

FOTO: ARCHÍV

| Adam Dzamba

O Cechu Architektov Bardejova

Adam hovorí: „Verím, že Cech prinesie to, že si ľudia budú viac vážiť prácu architekta. Architekt je bohužiaľ často vnímaný len ako nutné zlo, aby človek dostal stavebné povolenie. Verím tomu, že Cech tu bude aj o 5-10 rokov a docieli to, že si tu ľudia nebudú podráždať nohy dumpingovými cenami. Verím, že vznikne platforma, ktorá naučí ľudí, že dobrá architektúra vznikne, keď sa súťaž, keď sa diskutuje, keď ľudia majú rôzne názory.

Občania by mali participovať nie len na chode mesta, ale aj na tvorbe architektúry. Občania nemôžu robiť architektúru, to musia robiť samozrejme odborníci, ale občania nám môžu dať zdravú spätnú väzbu.

Architektúra ma hlavne vznikáť pre ľudí. Najvýznamnejším cieľom Cechu Architektov je, aby ľudia pochopili, na čo architekt je.“ Pri téme rodinného domu sme sa opýtali na jeho vlastný dom, ktorý sa trochu vymyká bežnému chápaniu rodinného domu v našej oblasti. Dom je totiž situovaný pod zemou.

O dome

„Chápanie domu ako takého bolo zdeformované poslednými 50 rokmi našej histórie. Podzemný dom, zemľanka je archaická stavba. Už lovci mamutov mali polo zapustené domy, už obyvatelia tohto územia v dobe železnej mali zemnice.

Aj neskôr je veľa podobných historických príkladov. Rovnako aj môj dom je umiestnený/zapustený vo svahu. Z hľadiska dlhšej histórie je to niečo úplne bežné, štandardné a neoriginálne. Z hľadiska posledných 50 rokov je to však unikát. Reakcie ľudí sú buď áno, chcel by som to, ale nemám odvahu. Druhá, najčastejšia reakcia je: je to hlúposť. Tretí typ reakcie je: tam je tma,

to by som nechcel. Opak je však pravdou. Svetlo v dome, ktorý je osvetlený svetlíkmi, je svetlejší a prírodzenejší ako dom, ktorý ma svetlo cez klasické okná.“

Adam spoluorganizoval výstavu Bardejovské zásahy, kde spolu s kolegami pripravili súhrn nápadov pre Bardejov. Zapája sa tiež do verejného života a zúčastňuje sa ako občan na zasadnutiach mestských zastupiteľstiev.

„Bardejovské zásahy boli inšpirované podobnou aktivitou v Bratislave. Je to aktivita, ktorá zbiera nápady architektov, dizajnérov, ale i iných profesií ako zlepšiť verejný priestor. Tieto následne ponúka formou výstavy a publikácie k dispozícii mestu na realizáciu a zlepšenie. Zúčastnil som sa mestských zásahov v Bratislave spolu s mladým architektom Jakubom Lenárom. Následne som začal to isté sám v Bardejove. V istom okamihu som pochopil, že sám to nedám. Vtedy sa pridala a zásadne pomohol Peter Javorík, ktorý doplnil tento sólobeh na tandem.

Povinnosť kontrolovať politikov

Vďaka všetkým tým, čo participovali, to bol úspech. Úspech to bol ale len do prezentačnej roviny. Určite nie do realizačnej roviny. Tam sme narazili na totálnu neochotu spolupracovať zo strany mesta. Mal som možnosť chodiť a prezentovať tieto nápady na komisie MsZ, bohužiaľ bez žiadneho praktického výsledku,“ zamýšľa sa.

„Na rokovania mestského zastupiteľstva chodím stále. Naša interakcia s politikmi nekončí pri hodení hlasovacieho lístka pri voľbách. Naša povinnosť, ako občanov, je kontrolovať politikov, čo robia, zaujímať sa o verejné dianie, aby sa mesto vyvíjalo správnym smerom. Tradične, ak zasadala obecná rada, zúčastnila sa celá dedina. Prečo to teraz nikoho nezaujíma? Zvolíme si zástupcu a potom je nám to jedno?

To isté v historickom Bardejove, keď zasadal richtár Bardejova, na námestí sa stretlo napríklad 1000 mešťanov. Tie zasadnutia trvali niekoľko dní. Teraz je snaha zminimalizovať to na pár minút. Aj teraz to môžeme spraviť podobne, napríklad v športovej hale. Nech tam môže prísť veľa ľudí. Nech sa ľudia majú možnosť vyjadriť, napríklad raz za pol roka. Nová generácia politikov by už nemala brať vyjadrenie občana ako útok na nich, ale ako partnerskú diskusiu.“

Predstavili sme človeka a časť jeho názorov, ktorý sa prisťahoval do Bardejova a je dôkazom toho, že aktívni ľudia sa sťahujú nie len von z Bardejova, ale aj do Bardejova.

(red)

O ŽIVOTE REŽISÉRA V BARDEJOVE

Peter Kovačík je režisér. Narodil sa na strednom Slovensku, vyštudoval dokumentárny film a roky žil v Bratislave.

Momentálne už druhý rok žije neďaleko Bardejova. Pracuje na voľnej nohe pre viaceré televízne štúdiá. Prinášame vám rozhovor o jeho práci a živote v meste Bardejov.

Aký bol váš dôvod presťahovať sa do regiónu Bardejov?

Vždy som kvôli práci cestoval a cestoval som často. Už keď sme žili v Bratislave, málokedy som robil doma. Za posledné 2 roky som precestoval 2 až 3 mesiace čistého času. Manželka tak ostávala sama s deťmi. Povedali sme si, že keď deti nastúpia do školy, presťahujeme sa do Bardejova, aby mohla manželka byť s rodičmi v čase, keď budem pracovne odcestovaný.

Venujete sa práci režiséra. Skúste nám túto profesiu priblížiť!

Áno, som režisér, ale v blízkom okolí pre mňa nie je dostatok práce. Teraz som začal spolupracovať s televíziou v Košiciach, avšak ani tam sa toho veľa nerobí. 90% mojej práce je z Bratislavy. Vyrábam príspevky a robím prípravu na vysielanie.

Veľa cestujem a točím vonku. Postprodukcia sa následne robí v štúdiu. Z uplynulých dvoch letných mesiacov som bol doma 2 týždne. Cestujem väčšinou vlakom. Ak beriem techniku, tak idem autom.

“Televízia ako taká dnes stráca pre bežných ľudí význam.”

PETER KOVAČIK

Neskúšali ste nadviazať spoluprácu s miestnou Bardejovskou televíziou?

Nie. Skúšal som osloviť miestne televízie v Prešove a v Košiciach. Tam však nepotrebujú profesiu režiséra. Bežnú štúdiovú réžiu môže robiť človek s určitou praxou bez toho, aby musel túto profesiu nevyhnutne vyštudovať. Je to hlavne o manažovaní ľudí. To sa týka štúdiových vecí. Keď sa niečo filmuje, tam už režisér dôležitý je.

Aký pohľad máte na miestne televízie?

Televízia ako taká dnes stráca pre bežných ľudí význam. Filmy, ale aj iné televízne vysie-

Peter Kovačík

lanie, je možné priamo si stiahnuť alebo sledovať cez platené služby na internete. Zmysel televízie je v živých prenosoch, ktoré sa nedajú pripraviť dopredu. Šport, udalosti, besedy. Tam vidím zmysel televízie a jej budúcnosť.

Aký je váš pohľad na význam Bardejovskej televízie?

Nemyslím si, že propagácia mesta sama o sebe je zlá. To je presne to, čo by lokálna televízia mala robiť. Propagovať to, čo sa v meste deje. Informovať o tom. To má zmysel. Len sa musia ľudia k týmto informáciám aj dostať. Neviem ako je BTV šírená a aká je jej sledovanosť. Kvitujem, že sa jej vysielanie dá pozrieť i na internete z archívu.

Ako ste spokojný so životom v Bardejove?

Z pohľadu rodinného života je to tu fajn. Život v malom meste má samozrejme svoje limity, najmä čo sa týka možností vyžitia. Paradoxne mi však moja manželka hovorí, že čo sa týka kultúrneho života, máme ho v Bardejove bohatší ako sme mali v Bratislave. Je to dané pravdepodobne aj tým, že pomáhame kultúrno-komunitnému centru Bašta a aktívnejšie sa zapájam do práce s občianskymi združeniami.

Akým spôsobom sa zapájate do aktivít v meste?

V rámci Bašty predovšetkým v kine Kameň. Väčšinu vecí zabezpečuje Lukáš Jonov, ja zas poznám veľa filmárov, ktorých pozývame na autorské premietania a besedy.

Premietali sme i alternatívne dokumenty, ktoré neboli v televíziách z rôznych dôvodov vysielané. Teraz sme sa preorientovali aj na hrané filmy. Pre ich tvorcov je rovnako dôležitý kontakt s publikom.

Máte pocit, že sa filmová tvorba na Slovensku niekam posúva?

Určite. Slovenská filmová tvorba začína reflektovať dobu, ktorá nie je ďaleká a možno ani príjemná. Toto mne osobne v hranej tvorbe chýbalo asi najviac. Určitá reflexia toho, čo sme tu žili alebo stále žijeme. Tento prístup si vyžaduje odvážneho producenta.

Čo sú vaše osobné profesné ambície?

Pôsobím v dokumentárnom filme. Hraný film je drahý a je preto veľmi ťažké naň zohnať peniaze. Dokumentárny film sa dá realizovať pri oveľa menšom rozpočte a možno má aj väčší dosah. Ak sa pýtate na ocenenia, tie samozrejme potešia každého, ale pre mňa je dôležitejšie vidieť, že moja práca dokáže niečo zmeniť. Či už myslenie alebo pohľad na vec alebo keď svojou prácou pomôžem odhaliť pravdu. Je to viac ako nejaké ocenenie.

Môžete povedať niečo o vašej tvorbe?

Moje filmy sa v podstate na Slovensku ani nevysielajú. Najúspešnejšie boli moje študentské filmy, ktoré boli premietané na festivaloch po celom svete. Robil som napríklad film o človeku, bol maliar a ktorý počas Pražskej jari v roku 1968 emigroval do USA. Dostal list, že emigráciou spáchal v Československu trestný čin.

“Bežnú štúdiovú réžiu môže robiť človek s určitou praxou bez toho, aby musel túto profesiu nevyhnutne vyštudovať.”

PETER KOVAČIK

Vrátil sa naspäť, aby tu maľoval pre klienta z USA, bol však zatvorený, neskôr i na psychiatrii. Keď sme s ním robili film mal 80 rokov a v rámci filmu sme symbolicky namaľovali obraz a poslali ho do USA. Momentálne pracujem na autorskom filme o živote Rómov. Je to v podstate taký časozberný dokument, pracujem na ňom už 18 mesiacov. Na takéto filmy je možné žiadať podporu cez audio-vizuálny fond, pretože sú tieto filmy väčšinou finančne nenávratné.

Kol'ko stojí vyrobiť dokumentárny film?

Rozpočet dokumentárneho filmu veľmi záleží od krajiny. Kolega v Dánsku robí nížkonákladové filmy. Keď som sa ho pýtal, čo to znamená, čo sa týka rozpočtu, uviedol sumu okolo 2 mil. dolárov. U nás by sme za to natočili celovečerný film.

(red)

KEĎ OBČANIA BERÚ VECI DO SVOJICH

FOTO: ARCHÍV

I Komunitnými trhmi vytvára komunitná nadácia platformu na podporu začínajúcich remeselníkov, miestnych umelcov a malých farmárov. Zároveň oživuje raz v mesiaci Radničné námestie aktivitou, ktorou kedysi žilo pravidelne

Pokračovanie z úvodnej strany

Za kvalitu prostredia podporujúceho tvorbu pracovných príležitostí v krajine zodpovedá prioritne štát predovšetkým svojou legislatívou. Neznamená to však, že ostatná verejná správa, ktorá má poslanie spolu vytvárať podmienky na kvalitný život v našich regiónoch a obciach, nemôže robiť aktívne kroky na tvorbu pracovných príležitostí, resp. dobrého podnikateľského prostredia na svojom území.

Príkladov na úrovni obcí aj z východného Slovenska je už dnes niekoľko. Spomeniem Kechnec pri Košiciach, Spišský Hrhov, Raslavice.

Nespoliehať sa na štát

Miestne samosprávy v týchto obciach mali na začiatku prioritu vo svojom rozvojom programe práve vytváranie ústretového prostredia na tvorbu pracovných príležitostí. Nespoliehali sa iba na štát, že im v obci vyrieši nezamestnanosť a nedostatok pracovných príležitostí. Využili a využívajú nástroje, ktoré im dáva predovšetkým zákon o obecnom zriadení (plánovanie, rozpočet, vlastný majetok, výšku nájomného, miestne dane), aby aktívni miestni občania i externí investori mali čo najmenej prekážok pri zakladaní svojich podnikateľských aktivít v svojej obci. Dokonca sa im v niektorých prípadoch postarali aj o zabezpečenie vhodného výskolenia.

Uvedomujú si, že najdôležitejšie pre zdravý rozvoj ich komunít a obcí je napomôcť svojim občanom mať prá-

cu a bývanie doma, aby deti vyrastali v úplných rodinách aj počas pracovných dní.

Pracovné príležitosti

Tento cieľ ich motivoval natoľko, že často výkony týchto starostov a obecných pracovníkov išli nad štandardný rámec ich pracovných povinností. Bez takejto nadpráce by úspech a nadpriemerný počet pracovných príležitostí vo svojich obciach, v porovnaní s inými obcami, nikdy nedosiahli.

“Občianske združenia pred 5 - 6 rokmi v Bardejove neexistovali a teraz robia život v našom meste zmysluplnejší a atraktívnejší.”

JOZEF JARINA

Myslím, že prioritou obcí a hlavne miest, najmä v ekonomicky slabších regiónoch, má byť práve vytváranie vhodného prostredia na tvorbu nových pracovných príležitostí pre svojich občanov i externých záujemcov o podnikanie na území obce. Venovať sa na obciach hlavne výstavbe infraštruktúry, by v súčasnosti už nemalo byť prioritou, len nevyhnutnou povinnosťou samospráv.

Úloha vytvárať dobré podmienky na život vo svojich obciach a mestách nie je v otvorenej demokratickej spoločnosti výlučne vyhradená len pre štátne orgány a miestne samosprávy. Prispevať k skvalitňovaniu života vo

svojich obciach majú vo svojich poslaniach aj viaceré organizácie tretieho sektora, t.j. občianske združenia a nadácie. V Bardejove sa tomuto poslaniu venuje niekoľko občianskych združení, vrátane Komunitnej nadácie Bardejov.

Verejnosť treba informovať

Posledných pár rokov sa ich pozornosť začala sústreďovať aj napomáhaniu riešiť problémy v oblasti vytvárania nových pracovných príležitostí, resp. príprave i motivácii mladých ľudí na podnikanie. Som presvedčený, že o ich aktivitách v prospech ostatných Bardejovčanov je potrebné i užitočné verejnosť informovať.

Ešte pred 5 – 6 rokmi v Bardejove neexistovali a teraz robia život v našom meste zmysluplnejší a atraktívnejší. Najmladšie občianske združenie z nasledujúcich menovaných – Kandelaber organizuje na pravidelnej báze také akcie pre verejnosť, ktoré znesú kritériá aj medzi občianskou spoločnosťou najväčších miest Slovenska. Jedna z nich – Pecha Kucha night – je zameraná na inšpiráciu a motiváciu ľudí k seberealizácii, podnikaniu, či jednoducho povedané k uchopeniu života do svojich vlastných rúk.

Tvorivé dielne

Okrem tejto celosvetovo realizovanej aktivity vymyslenej v Japonsku organizujú aj tvorivé dielne zamerané na zlepšovanie zručností potrebných na podnikanie. Svetlým príkladom spolupráce miestnej samosprávy a tretieho sektora je príklad združenia Different a jeho úspešný príbeh s oživením Hrukej bašty a zriadením kultúrno – komunitného centra. Okrem toho, že bezodplatne prenajatý priestor svojpomocne zveľadili uskutočňujú v ňom veľmi zaujímavé rôznorodé podujatia. Od apríla t. r. otvorením kaviarne prispeli v meste k vytvoreniu pár nových pracovných miest. Podobnou cestou sa vydalo aj združenie Vita in suburbium. Vďaka jeho aktivitám a spolupráci s miestnou samosprávou vznikol v meste unikátny pamätník Holokaustu a za sebou majú aj obnovenú budovu synagógy.

Rekonštrukcia suburbia

V súčasnosti sa spolupodieľajú na projektovej príprave rekonštrukcie ďalšieho objektu suburbia. Ich aktivity postupne vedú k tvorbe nových pracovných príležitostí pre budúce prevádzkovanie obnovených objektov. Nehovoriac o markantnom príspe-

RÚK, VZNIKAJÚ DOBRÉ RIEŠENIA

vkú k zvýšeniu atraktívnosti mesta a potenciálu cestovného ruchu celého regiónu. Spomenuté príkladné iniciatívy v našom meste veľmi sľubne dopĺňa neformálna skupina miestnych architektov. Ich každoročná konferencia pod názvom Bardejovské je vždy invenčná a podnecujúca odbornú i laickú verejnosť k tvorbe zaujímavých koncepcií týkajúcich sa nielen výstavby mesta.

V komunitnej nadácii sme už v jej prvých rokoch po jej vzniku (r. 2002) identifikovali málo ústretové prostredie na vznikanie pracovných príležitostí v meste, vrátane nízkeho počtu mladých vracajúcich sa po štúdiách do regiónu. Našou reakciou na túto skutočnosť bola realizácia niekoľkých vlastných projektov zameraných na zvyšovanie zamestnanosti i zamestnatelnosti.

Projekty s partnerskou spoluprácou s úradom práce sme realizovali na stredných školách, v neziskových organizáciách i pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Od minulého roka organizujeme komunitné trhy na Radničnom námestí. Nimi dávame príležitosť tvorivým ľuďom,

FOTO: RED

| Jozef Jarina

začínajúcim podnikateľom, remeselníkom i malým farmárom a predajcom z dvora otestovať svoje produkty na miestnom trhu a podporujeme ich týmto spôsobom na začiatku ich podnikania. Pri vytváraní čo najlepších podmienok na život v obciach a mestách univerzálne platí, že všetci aktéri so-

ciálneho, ekonomického a spoločenského života navzájom spolupracujú. Táto potreba je deklarovaná aj v zákone o obecnom zriadení. V Bardejove tento aspekt sa dá považovať za celkom uspokojivý. Väčší problém je s koncepcnosťou, ktorá sa zo strategických dokumentov samosprávy v nedostatočnej miere prenáša do reálneho života. Najmarkantnejším dôkazom toho je častá zmena Územného plánu mesta. Pri zlepšovaní podmienok na život v Bardejove je, aj podľa príkladov z úspešných obcí a miest, nevyhnutné naplňovať ďalšiu základnú potrebu – nájomné byty!

Motivovať mladých ľudí

Táto nenaplnená potreba, identifikovaná aj v občianskych prieskumoch komunitnej nadácie, by sa mohla stať výzvou nielen pre miestnu samosprávu, ale aj pre miestnych podnikateľov v stavebníctve. Dostatočná ponuka nájomných bytov je taktiež výraznou motiváciou hlavne pre mladých ľudí, aby chceli zostať žiť a pracovať v Bardejove, resp. prinavracieť sa doňho po štúdiách.

(Ing. Jozef Jarina
správca Komunitnej nadácie Bardejov)

BARDEJOVSKÁ NEMOCNICA ŽIARI FARBAMI

Vymaľované steny v Nemocnici s poliklinikou sv. Jakuba už rozveselujú malých návštevníkov jasnými a veselými odtieňmi. Detské oddelenie v Bardejove sa stalo 42. projektom Dôvery a Osmijanka, ktorý potvrdzuje, že lekárom pomáha liečiť aj prostredie.

Rozprávkové bytosti a zvieratká v izbách, guľičky či hviezdy na strope, to všetko pomáha malým pacientom zabudnúť na pocit strachu a úzkosti z pobytu na nemocničnom lôžku. Tím maliarov s dlhoročnými skúsenosťami už vie, aké motívy a farby dokážu pozitívne vplývať na krehkú detskú psychiku.

Vždy sa pri tom držia odporúčaní a predstáv nemocničného personálu. Zmenou tentoraz prešlo detské oddelenie v Bardejove.

Priestor zútulnili

„Potešiť a rozveseliť deti v nemocnici nie je jednoduché. Často sú to prvé dni, ktoré trávajú mimo domova, navyše bez rodičov. Preto spolu s Osmijankom už desať rokov meníme jednotvárne nemocničné oddelenia na útulné detské prostredie, kde farby a rozprávkový svet na stenách pomáhajú deti priviesť na veselšie myšlienky,“ hovorí generálny riaditeľ Dôvery Martin Kultán.

FOTO: RED

| Vynovené priestory slávnostne otvorili

„Som nesmierne rada, že sa podarilo zútulniť ďalší priestor v našich nemocniciach. Verím, že rozprávkové postavičky na stenách vyčaria úsmev na tvári každému pacientovi,“ povedala riaditeľka Zdrúženia Osmijanka Jana Pecsérke Kubranská.

Príjemnejší pobyt

„Detské oddelenie v novom, veselom a žiarivom prevedení vrelo privítali a oce-

nili malí aj väčší pacienti, ich mamičky ale aj celý personál detského oddelenia. Pobyt detských pacientov na oddelení je takto príjemnejší, strach o niečo menší a snáď aj sŕ na ich líčkach bude ubúdať.

Všetkým, ktorí sa na realizácii toho skvelého projektu podieľali – ZP Dôvera, OZ Osmijanko a ostatným patrí naše úprimné poďakovanie,“ dodala Mária Medrická, primárka detského oddelenia.

(red)

SHOW SI UŽ V MESTE NAŠLA MIESTO

V Bardejove sa uskutočnil už piaty ročník obľúbenej akcie Tuning Show, ktorá sa aj tento raz uskutočnila priamo na Radničnom námestí. Tohto roku organizátori pristúpili k zmene, všetky autá, ktoré sa chceli v centre mesta predstaviť, museli byť registrované cez webovú stránku.

Aj vďaka tomu bola tento rok kvalita doposiaľ najvyššia. Podujatie si našlo miesto nielen na Hornom Šariši, ale aj na Slovenskej i na medzinárodnej automobilovej scéne.

FOTO: CHELLO PHOTO

Historia vs. moderno

Predstavili sa autá nielen zo Slovenska, ale aj z Poľska, Maďarska, Ukrajiny a z Česka. Program odštartoval predstavovaním áut na plachte, k zhliadnutiu bola ukážka lepenia polepu na automobil. Nechýbal ani meračí stánok, kde sa merala hlučnosť výfukov a akustický tlak audio sústav.

Vystúpili skupiny z Bardejova

Porota hodnotila súťaž krásy v celkovej úprave automobilu. Zaujali aj autá s nízkym podvozkom, aj pre nich bola pripravená súťaž. Počas dňa sa na pódiu predstavili tanečné skupiny z Bardejova – My Šprti a AF Community. Na záver organizátori vyhodnotili všetky súťaže a bodkou bola tradičná jazda mestom. Tento rok na akciu prišlo viac ako 170 áut.

Najcennejší ohlas

Organizátori sa znova strelili v drivej väčšine s pozitívnymi ohlasmi. „A to nielen od ľudí, ktorí sa prišli na podujatie pozrieť ako laicky pozorovatelia, ale hlavne od ľudí, ktorí na tuningovej scéne majú svoje meno a ktorí sa už zúčastnili množstva zrazov

po svete. Vedia teda objektívne zhodnotiť úroveň nášho podujatia a to je pre mňa ako organizátora ten najcennejší ohlas,“ prezrádza pre náš mesačník Daniel Roman, hlavný organizátor akcie.

Príprava bola náročná

Pred samotnou akciou však bolo potrebné vybaviť množstvo úloh, bez ktorých by sa tuning nemohol uskutočniť. „Povolenie od Mesta Bardejov, lebo bez Radničného

Náklady sú veľké a vzhľadom k tomu, že sa akcia koná na verejnom priestore, nevyberáme od ľudí vstupné a tým pádom nemáme možnosť si od ľudí vyzbierať peniaze na vynaložené náklady,“ pokračuje Roman.

Do Bardejova prišli autá zo všetkých susediacich štátov okrem Rakúska. Prišli aj autá, ktoré v historickom meste na severe Slovenska boli aj minulý rok. „No veľa z nich už prišli s inými úpravami. Okolo 40% áut malo tento rok na našom zraze premiéru.“ Zaujímavé podujatie by v Bardejove nemalo chýbať ani na ďalší rok.

ANKETA:

Čo vás najviac zaujalo na akcii Tuning Show Bardejov?

Ingrid (22): „Páčili sa mi všetky autá, hlavne však tie športové. Pekné boli aj novšie autička, vyleštené, voňavé. Taktiež sa mi pozdávali vystúpenia domácich tanečných skupín. Akcia sa podľa mňa znova vydarila.“

Peter (57): „Staršie autá, veterány. I keď ich tu nebolo veľa, bolo sa na čo pozeráť. Obdivujem majiteľov, musia veľmi veľa voľného času a financií investovať, aby boli takto zachované. Dúfam, že o rok prídu aj iné staršie.“

Daniela (29): „V Bardejove sme na dovolenke. Spolu s manželom som bola prekvapená, že takéto podujatie sa koná na námestí. I keď sa to možno niekomu nepáči, že sa to organizuje v historickej časti mesta, mne sa to páči. Pred dvoma dňami tu bolo prázdno, cez deň nikoho. Teraz to tu žije, pekné sú aj autá, všetko hodnotím pozitívne.“

(red)

FOTO: CHELLO PHOTO

Aj takéto tátoše bolo možné zhliadnuť v centre mesta

BARDEJOVČANKY V LIGE MAJSTROV

ZBIERALI SKÚSENOSTI, VÝKONOM NESKLAMALI, POSLEDNÝ DUEL VYHRALI

Futbalistky Partizána Bardejov si po víťazstve v prvej futbalovej lige žien zaručili miestenku v najprestížnejšej klubovej súťaži na starom kontinente, v Lige majstrov. Žreb im v kvalifikácii prideliť súperov z Litvy, Turecka a z domáceho Gruzínska. Tri stretnutia odohrali Bardejovčanky v hlavnom meste Gruzínska – v Tbilisi.

V úvodnom vystúpení sa im do cesty postavil súper z prvého koša – družstvo Gintra Universitetas z Litvy. Mladé partizánky mali pred duelom patričný rešpekt a skúsenejší celok rozhodol už do polčasu.

Prvé dva góly Slovenky inkasovali v priebehu dvoch minút, od 22. do 23. O štvrtťodinku vyhrávali Litovčanky už o tri góly. Po zmene strán z Bardejovčaniek opadla nervozita, no napriek vyrovnanému druhému polčasu skóre skorigovať nedokázali. Naopak, Gintra v samom závere upravila na 4:0.

! Mladé, krásne a úspešné

Tvrdá hra od samého začiatku

Po dvoch voľných dňoch sa východniarkam do cesty postavil turecký majster Konak Belediyespor. Favoritkami boli hráčky z Turecka, no Bardejovčanky chceli v druhom zápase bodovať.

V pozmenenej zostave sa hrala tvrdá hra od úvodného výkopu, no Partizán inkasoval tento raz už v deviatej minúte. O niekoľko desiatok sekúnd však premiérovým gólom v Champions League vyrovnala Bochinová a hralo sa odznova. Po polhodine sa Konak dostal znova do vedenia a v 37. minúte svietilo na ukazovateli 1:3.

Po zmene strán pokračovala tvrdá hra na oboch stranách a anglická rozhodkyňa vytiahla viacero žltých kariet. Z druhého polčasu ubehla štvrtťodinka a partizánky inkasovali štvrtýkrát. Piaty, záverečný gól v tomto zápase padol dvadsať minút pred koncom.

Na štadióne s kapacitou 27 tisíc

Majsterky Slovenska aj po druhom zápase mali dva dni voľna, v pondelok 28.8. sa im do cesty postavil domáci celok Martve.

V zápase družstiev z tretieho koša (Bardejov) a štvrtého koša (Martve) boli hráčky Partizána favoritkami, no doterajšie výsledky oboch celkov predpovedali vyrovnaný duel. Na štadióne s kapacitou viac ako 27 tisíc divákov futbal chcel hrať iba jeden tím.

Bardejovčanky sa do súpera zahryzli od úvodu a už v šiestej minúte mladá Semanová otvorila skóre. Práve Stelka Semanová, ktorá do Bardejova prišla z Tatrana Prešov ešte len pred sezónou, pútala v kádri bielo-modrých najväčšiu pozornosť. Nebála sa ísť do súbojov, bola rýchla a v útoku nebezpečná a prvý gól strelila zaslúžene.

Po polhodine druhý gól pridala striedajúca Strončeková a po zmene strán v 48. minúte taktiež striedajúca Tejová upravila už na rozdiel troch gólov. V ďalšom priebehu hry si Hornošarišanky vedenie podržali a po záverečnom hvizde mohli na ihrisku vypuknúť oslavy.

„Popasujeme sa o to, aby sme uspeli v Slovenskom pohári a v lige, aby sme si Ligu majstrov mohli zahrať o rok znova.“

LUBOMÍR ČEKAN

tomto štadióne sme aj trénovali, ako jediné družstvo. Poďakovanie patrí aj organizátorom a bola to pre nás taká výzva, aby sme tie tri body získali, čo sa nám aj podarilo,” uviedol po poslednom zápase tréner Bardejova Ľubomír Čekan.

„To, čo nám dali tieto zápasy, si možno uvedomíme o mesiac. Dievčatá sa mohli presvedčiť, ako ten európsky futbal vyzerá a aký je rozdiel medzi našim futbalom a futbalom z iných krajín. Verím, že nám to pridá na sebavedomí a že nám to pomôže v ligových zápasoch naplniť ciele, ktoré nám vedenie dalo,” pokračoval.

Podľa trénera Čekana je pozitívom, že sa ukázali mladé hráčky, Stelka Semanová či Alexandra Tejová.

„Vedenie ciele stanovilo jasne, latku nechceme podchádzať, popasujeme sa o to, aby sme uspeli v Slovenskom pohári a v lige, aby sme si Ligu majstrov mohli zahrať o rok znova,” dodal Čekan.

Káder Bardejova v LM tvorili tieto hráčky:
Kul'ková, Gyomraiová, Mochnacká, Pívovarníková, Havranová, Dimitrijevič, Mazurová, Strončeková, Lemešová, Bochinová, Gmitterová, Galarovičová, Tejová, Hviščová, Jackovičová, Semanová, Kovačević, Mikolajová, Hovancová

Jozef Mačejovský

BARDEJOVSKÉ BASKETBALISTKY SI ZNOVA ZAHRAJÚ PRVÚ LIGU

Bardejovčanky pod deravými košmi čaká náročná sezóna

Pokračovanie z úvodnej strany

Koniec strednej školy je pre mnohé basketbalistky v Bardejove stopka. Chýbajúce vysoké školy nútia dievčatá odísť aj na miesta, kde sa basketbal nehraje. Takmer 90% basketbalistiek má ukončenú vysokú školu, čo svedčí o vysokej inteligencii v tomto športe. Nevyrába hrubosť, ale šikovnosť a rýchle hľadanie najlepších riešení.

Oporou skúsená Kuhajdíková

Môžeme preto nájsť medzi bývalými hráčkami mnoho ekonómov, právnikov, lekárov či učiteliek. Zaujímavé bude sledovať toto družstvo v súťaži, ich rast od 1. kola po posledné. Hráčky BKM Bardejov sa budú opierať hlavne o skúsenosti Kuhajdíkovej a v minulej sezóne fantasticky hrajúcej L. Pekárovej.

Túto dvojicu hráčsky podporí štvorica výborných hráčok r. n. 1999 – Biľová, Ratvajská, Ristvejová a Stachurová.

Šesť je málo, no vedenie klubu nie je smutné. Je čím doplniť z vlastnej liahne. Minuloročné kadetky v závere sezóny finišovali kvalitnou hrou. Zlepšili sa natoľko, že hrali vyrovnané partie s tými, s ktorými rok predtým vysoko prehrali.

Pekárová M., Puzderová, Bijalková, Čupová, Fellegiová, Lizáková, Benková-Rybárová, Kundrátová o rok preberú štafetu.

Táto extrémne ťažká sezóna ich preverí po každej stránke. Mnohé budú musieť na tréningoch ešte viac zabrať, aby sa dotiahli na tie najlepšie hráčky v tíme.

Hlavne s vlastnými hráčkami

Budú musieť ukázať svojim teraz mladším nasledovníčkam cestu. BKM Bardejov chce výborné výsledky dosahovať aj v budúcnosti a s vlastnými hráčkami. Má čo ponúknuť už teraz a nielen lige, ale aj reprezentácii. Tá o kvalitné hráčky momentálne nemá záujem. Výsledky na medzinárodnej scéne

sú preto alarmujúce. Momentálne rozhoduje sila peňazí a nie kvalita hráčok. Talenty, to je cesta k víťazstvám a tých Bardejov má.

V tejto sezóne okrem žien bude pôsobiť v lige SBA aj družstvo staršie mini (r. n. 2006–2007). Hráčky sú šikovné a v klube očakávajú dobré výsledky. Minulý rok hrali kategóriu 2004 a nie zle a aj preto vedenie klubu verí, že skúsenosti z vyššej súťaže zúročia v tomto sezónnej rovnocennej súťaži.

Družstvo starších mini tvoria hráčky: Bobovčáková, Hliboká, Kratochvíľová, Lindemanová L., Lindemanová S., Čupová Sas., Forišová a Simková. Slivová by sa mala k družstvu pripojiť ešte pred začatím hracej sezóny. Hráčok je málo a preto klub bude robiť doplňujúci výber.

Na veku nezáleží, stačí chcieť

Do družstva sa bude dopĺňať rôznymi spôsobmi. Najlepšia cesta je prísť na tréning. Ešte len prípravka (r. n. 2008–2009) nemá vlastnú súťaž a tak prvé dotyky so súťažením budú spojené s košíckou ligou. V tejto kategórii nejde o výsledky, tu sa hľadá tvár družstva, sledujú sa hráčky. Aj tu bude klub robiť doplňujúci výber.

Bude sa hľadať kvalita a nie kvantita. Klub chce využiť možnosť aj za pomoci tohto printového média Ahoj Bardejovizie a osloviť rodičov.

Ak zvažujete, aby vaša dcéra športovala, konkrétne v basketbale spojte sa s nami telefonicky (0911 642 628) alebo cez facebook: BKM Bardejov, basketbal, či správou na email: bkmbardejov@centrum.sk

Na veku nezáleží, stačí chcieť a to ostatné už nechajte na nás.

(L. Mojdis)

PREČO PROPAGOVAŤ SVOJU FIRMU V TÝCHTO NOVINÁCH?

PRÁVE ČÍTATE TENTO INZERÁT DOKAZUJE TO, ŽE JE ÚČINNÝ

Noviny bezplatne distribuované do každej domácnosti v Bardejove
Možnosť prepojenia reklamy s online reklamou na spravodajskom portáli Ahoj Bardejov.sk

KALENDÁR UDALOSTÍ

Futbalový zápas

V rámci siedmeho kola druhej futbalovej ligy mužov Partizán Bardejov na domácom štadióne privíta Nové Mesto nad Váhom. Duel má úvodný výkop na pláne o 16.30 hod.

SEP
09

Prípravný duel

Hokejisti HK Bardejov sa poctivo pripravunú na novú sezónu v druhej hokejovej lige. V rámci prípravy sa v ďalšom domácom zápase stretnú s tímom Warriors Prešovská univerzita. Zápas začne o 17.00 hod.

SEP
09

Tri vrecia zemiakov

V skanzene v Bardejovských Kúpeľoch sa uskutoční Ľudová veselohra Jožka Korbačku. Predstavenie pod holým nebom začne o 15.00 hod.

SEP
10

Bardejovské potulky

Stredoveký obchod. To je názov septembrových potuliek, ktoré začnú o 17.00 hod. Aj tento raz bude stretnutie na námestí pred radnicou.

SEP
17

Hornotopľanský jarmok

Dvojdnňová akcia (23.-24.9) na farme Busov Gaboltov ponúkne bohatý program. Nebudú chýbať ukážky remesiel z obcí Hornej Tople, prídu finalisti súťaže Zem spieva, skupina Hex, Šarišanci, L'H Stana Baláža, Raslavičan, Štefan Štec, Peter Vajda, L'H Martinky Bobáňovej. Chýbať nebude ani bohatá ponuka ľudových jedál.

SEP
12

VIAC NA AHOJBARDEJOV.SK

VŠETKY PODUJATIA A AKCIE NA JEDNOM MIESTE

Organizujete podujatie a chcete, aby o ňom vedeli všetci?

Využite kalendár udalostí na spravodajskom portáli či v bezplatných novinách

Ozvíte sa na mail noviny@ahojbardejov.sk a po dohode vašu akciu radi odprezentujeme

www.ahojbardejov.sk

Ahoj Bardejovizie

Spravodajský mesačník distribuovaný do všetkých domácností a firiem v Bardejove a okolí.

Vydáva: Miloslav Olejár, Gorkého 14, 085 01 Bardejov

Registračné číslo MK SR: EV 5370/16

ISSN: 2453 - 8531

Náklad: 10 000 ks

Kontakt: noviny@ahojbardejov.sk

www.ahojbardejov.sk

www.bardejovizie.sk

Vydavateľ nezodpovedá za obsah a pravdivosť uve-

rejných inzerátov a za prípadné spôsobené škody. Všetky práva, vrátane autorských, sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Rozmnožovanie časti alebo celku textov a fotografií akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku, je bez písomného súhlasu vydavateľa zakázané.

PROGRAM „ČISTÝ BARDEJOV“

ZAPOJÍTE SA?

- Prispejte k čistote a skrášleniu okolia svojho domu, školy, organizácie
- Nájdite občiansku statočnosť a odhaľte hyzdiče mesta
- Požiadajte o 600 € na skrášlenie verejného priestranstva v meste

SVOJMU MESTU POMÔŽEME SAMI !

V októbri vyhodnotíme najkrajšie okolie:

- Rodinného domu
- Bytového domu
- Organizácie

NAJLEPŠÍCH TROCH V KAŽDEJ KATEGÓRII ODMENÍME

BLIŽŠIE INFORMÁCIE

Komunitná nadácia Bardejov, Radničné námestie 21, Bardejov

E-mail: knbj@bardejov.sk, Web: knbj.sk, Tel.: 0907 972 763

REALIZÁTOR:

PARTNERI:

REKLAMNÍ PARTNERI:

NAB2-30

Najsledovanejší spravodajský portál v okrese Bardejov

Noviny distribuované do všetkých domácností

Acreativ
reklamná agentúra

@ ACREATIV.OFFICE@GMAIL.COM

+421 911 145 834

KPT. NÁLEPKU 64, BARDEJOV

WWW.ACREATIV.SK

PRACUJEME S KVALITNÝM MATERIÁLOM OD ZNAČIEK

TRIČKÁ S POTLAČOU

- VLASTNÁ POTLAČ
- VŠETKY VEĽKOSTI
- RÔZNE FARBY

PÁNSKE TRIČKÁ OD 6€

DÁMSKE TRIČKÁ OD 6,50€

NAB2-29

DENNÉ MENU

VLASTNÍTE REŠTAURAČNÉ ZARIADENIE?

**PONÚKAJTE SVOJE DENNÉ OBEDOVÉ
MENU ZADARMO**

WWW.AHOJBARDEJOV.SK

HOTEL ARTIN ***
BARDEJOV

rodinné oslavy, svadby,
pracovné stretnutia, školenia,
prenájom salónika

Denné obedové menu
10.30 hod. - 14.30 hod.
od 3,50€

OBCHOD SO ŠPORTOVÝM OBLEČENÍM

MC SPORT

Výpredaj až do - 70%

Otváracie hodiny:
PO - PIA 8.30 - 17.00, SO 8.30 - 12.00
Dlhý rad č.2, Blok B/3, Bardejov
f MC SPORT, mcsport.bardejov@gmail.com

ČERPACIA STANICA
LPG - AUTOGAS - Vlastimil Holpít

NAJNIŽŠIA CENA V MESTE
Otvorené každý deň
06.30 - 20.00 hod.

NÁJDETE NÁS NA ŠTEFÁNIKOVEJ 70
(smer na Mokroluh, za Spojenou školou, oproti ČS Arkus)

FF Second Hand
TOVAR S VISAČKAMI
BEZKONKURENČNÉ CENY

KAŽDÝ DEŇ DOPĺNANIE NOVÉHO TOVARU

PO - PIA 8.30 - 17.30 hod.
SO 8.00 - 12.00
NE ZATVORENÉ

FF Second Hand
Partizánska 3878, Bardejov
(vedľa detskej polikliniky)

Darius Zajacko Photography
www.daroart.sk

mobil: 0903 361 635
daroart@darooart.sk

Fotografia: svadobná, tehotenská,
detská, rodinná...

JANÍK VELGOS ROBÍ MESTU SKVELÉ MENO

I Janík Velgos ide na tretie MS a titul majstra sveta sa pokúsi obhájiť tretí krát

Po Majstrovstvách Európy mali bardejovskí siloví trojbojári týždennú prestávku, po ktorej odštartovala príprava na Majstrovstvá sveta, ktoré sa uskutočnia od 16. septembra do 24. septembra v českom meste Trutnov.

„Pokračovali sme v tréningovom cykle, ktorý bol o to ťažší, že sme sa chceli ubezpečiť, resp. zakotviť na základoch, ktoré by boli pre nás adekvátne a ktoré by sme urobili aj o polnoci, čo sa nám podarilo. Za dva mesiace má Janík Velgos nacvičené základy tak, že kedykoľvek pôjde, dvihne základ bez najmenších problémov a bez najmenej technickej chyby,“ hovorí prezident Slovenskej asociácie silového trojboja na Slovensku Ľuboslav Velgos na margo nádejného pretekára Janíka.

Podat' najlepšý výkon

Do začiatku Majstrovstiev sveta ostáva už len niekoľko dní. Bardejovčania sa budú snažiť tréningy vyplniť relaxom, masážou a pri tréningoch budú postupne zvyšovať tempo, aby v termíne majstrovstiev dosiahli svoj vrchol. „Predpokladám, že podáme ten najlepšý výkon, ktorý chceme. Máme predstavu, o koľko by sme chceli posunúť svetový rekord,“ pokračuje Velgos.

MS v Trutnove budú trvať osem dní, prihlásilo sa približne sedemsto pretekárov, čo je tiež veľká záťaž pre samotných organizátorov. Majstrovstiev sa z Bardejova zúčastní dorastenec Janík Velgos a traja pretekári masters, Ján Matej st., Jozef Matej st. a Slávka Ratvajská. Z celého Slovenska sa nominovalo 50 pretekárov.

J. Velgos bude pretekať v silovom trojboji a v tlaku na lavičke, Ján a Jozef Matejovci v tlaku na lavičke a S. Ratvajská v silovom trojboji. Práve tréning mladého dorastenca bol nastavený tak, aby sa jeho výkonnosť postupne zvyšovala a aby vrchol nastal na MS. „Janík sa pokúsi o svetové rekordy a určite aj o popredné umiestnenia na MS.“

Antidopingové kontroly

Úspechy mladého Janíka Velgosa paradoxne znamenajú aj osočovanie a ohováranie závistlivých osôb, ktoré tvrdia, že Janík berie zakázané látky. Antidopingové kontroly v Asociácii silového trojboja na Slovensku nie sú povinné, no aj vzhľadom na vyššie uvedené sa vedenie zväzu rozhodlo, že antidopingová asociácia vykoná dopingové testy pre Janíka Velgosa.

„Z rakúskej strany prišli výsledky, ktoré potvrdili, že je Janík čistý a môže pretekať vo všetkých federáciách na svete. Podpisali sme zmluvu, že bude môcť byť kontrolovaný kedykoľvek, ak o to antidopingová kontrola požiadá. Teraz to vychádza na približne každý mesiac,“ vysvetľuje Ľ. Velgos.

Po MS v Česku bude nasledovať príprava na vyvrcholenie sezóny. Na november prišla pozvánka na Majstrovstvá Izraela, ktorú Bardejov potvrdil a zo Slovenska pôjde približne päť pretekárov.

„Veľmi si ceníme, že nás pozvali na tieto majstrovstvá, verím, že sezónu budeme končiť veľmi pekným výkonom,“ dodal na záver Ľ. Velgos.

(NAB2-31)